

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 451/2012-8

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 2. októbra 2012 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. K. M. a I. M., P., zastúpených advokátom JUDr. T. K., P., vo veci namietaného porušenia ich základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Piešťany v konaní vedenom pod sp. zn. 9 C/39/2010 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. K. M. a I. M. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 16. júla 2012 doručená sťažnosť Ing. K. M. a I. M., P. (ďalej len „sťažovatelia“), pre namietané porušenie ich základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Piešťany (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 9 C/39/2010.

Z podania a jeho príloh vyplynulo, že sťažovatelia boli na strane odporcov účastníkmi konania o zaplatenie žalovanej sumy s príslušenstvom, ktoré začalo návrhom podaným na Okresnom súde Prešov 13. marca 2009. Okresný súd Prešov rozhodol vo veci platobným rozkazom č. k. 13 Ro 32/2009-22 z 12. júna 2009. Proti tomuto platobnému rozkazu podali sťažovatelia včas odôvodnený odpor. Pred prvým pojednávaním navrhovateľ návrhom doručeným Okresnému súde Prešov 23. septembra 2009 zobral svoj návrh v celom rozsahu späť a žiadal konanie zastaviť, pretože sa zistilo, že pohľadávka vznikla inému dlžníkovi a sťažovatelia ako odporcovia nie sú pasívne legitimovaní. Následne Okresný súd Prešov postúpil vec 2. marca 2010 Okresnému súde Piešťany.

Podľa sťažovateľov súd v predmetnej právnej veci riadne nekonal, preto 9. mája 2012 podali okresnému súde sťažnosť na priedahy v konaní.

Okresný súd uznesením č. k. 9 C 39/2010-62 zo 16. mája 2012 konanie zastavil a tiež rozhodol o vrátení kráteného súdneho poplatku navrhovateľovi s tým, že o náhrade trov konania rozhodne súd samostatným uznesením.

Advokátovi sťažovateľov bolo 7. júna 2012 doručené upovedomenie o spôsobe vybavenia sťažnosti, v ktorom predsedníčka okresného súdu uviedla:

„V nadväznosti na Vašu sťažnosť na priedahy v konaní vedenom pod sp. zn. 9 C/39/2010, doručenej tunajšiemu súdu dňa 09. 05. 2012 Vám oznamujem, že v rámci svojej pôsobnosti som túto prešetrila a zistila som, že uznesením súdu z 16. 05. 2012 bolo konanie vo veci zastavené, s tým, že o náhrade trov konania súd rozhodne samostatným uznesením. Zároveň súd rozhodol o vrátení kráteného súdneho poplatku vo výške 60,37 eur navrhovateľovi. Po právoplatnosti uznesenia bude spis bezodkladne predložený vyššej súdnej úradníčke za účelom rozhodnutia o náhrade trov konania.

Týmto považujem Vašu sťažnosť za vybavenú a za vzniknutý nedostatok sa Vám ospravedlňujem.“

Sťažovatelia k opodstatnenosti svojej sťažnosti uvádzajú aj tieto argumenty:

„Tým, že Okresný súd Piešťany vo veci riadne nekonal, sťažovatelia stratili možnosť dosiahnuť právoplatné a vykonateľné rozhodnutie vo veci v primeranom čase. Až na základe našej sťažnosti vydal OS PN Uznesenie zo dňa 16. 05. 2012, v ktorom konanie zastavil, rozhodol o vrátení kráteného súdneho poplatku navrhovateľovi a rozhodol, že o náhrade trov konania rozhodne súd samostatným uznesením. OS PN tak až na základe našej sťažnosti vykonal dňa 16. 05. 2012 prvý úkon odo dňa pridelenia spisu tomuto súdu, t. j. odo dňa 17. 03. 2010, pričom vydané uznesenie považujeme za alibistické, nakoľko OS PN predmetným uznesením spôsobil ďalšie prieťahy v konaní, nakoľko nerozhodol o povinnosti nahradiť trovy konania, pričom trovy konania na strane odporcu (sťažovateľov) boli vyčíslené v podanom odpore zo dňa 23. 09. 2009. Podľa platných právnych predpisov o povinnosti nahradiť trovy konania rozhoduje súd na návrh spravidla v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí, v zložitých prípadoch, najmä z dôvodu väčšieho počtu účastníkov konania alebo väčšieho počtu nárokov uplatňovaných v konaní, môže súd rozhodnúť, že o trovách konania rozhodne do 30 dní po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej. Predmetné konanie nie je zložitý spor, nemá viacero účastníkov, ani v ňom nie je uplatňovaný väčší počet nárokov, preto OS PN mal o trovách konania rozhodnúť v uznesení, ktorým konanie zastavil, t. j. v Uznesení zo dňa 16. 05. 2012.

Z opísaného postupu Okresného súdu Piešťany v tomto konaní je podľa nášho názoru jednoznačne preukázané, že Okresný súd Piešťany v predmetnej právnej veci riadne nekonal, nakoľko v istom časovom úseku nekonal vôbec, a po podaní sťažnosti konal neefektívne, prieťahy v konaní boli spôsobené len na strane OS Piešťany, ktorý za dva roky právoplatne nerozhodol o späťvzati návrhu navrhovateľom v právnej veci sp. zn. 13 Ro/32/09.

Tým, že Okresný súd Piešťany vo veci riadne nekonal, sťažovatelia stratili možnosť dosiahnuť právoplatné a vykonateľné rozhodnutie vo veci v primeranom čase. Sťažovatelia si po celý ich život riadne plnia všetky povinnosti, nikdy neboli účastníkmi súdneho sporu na strane žalovaných, čo spôsobilo viaceré následky vrátane frustrácií, za čo sťažovatelia žiadajú priznať primerané zadosťučinenie vo výške 2.000,- EUR spoločne pre oboch sťažovateľov, nakoľko dlhodobú nečinnosť súdov sťažovatelia vnímajú ako veľkú krivdu znemožňujúcu a oddaľujúcu spravodlivé rozhodnutie vo veci, pričom konštatovanie

porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy nepovažujú za dostatočné zadosťučinenie.“

Vzhľadom na uvedené sťažovatelia navrhujú, aby ústavný súd vo veci ich sťažnosti vydal tento nález:

„1. Základné právo sťažovateľa Ing. K. M., rod. B., P., a I. M., rod. M., P., na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručené v čl. 48 ods. 2 Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Piešťany v konaní vedenom pod spisovou značkou 9 C/39/2010 porušené bolo.

2. Ing. K. M., P., a I. M., P., sa priznáva primerané finančné zadosťučinenie za nemajetkovú ujmu vo výške 2.000,- EUR pre oboch sťažovateľov spoločne, ktoré im je Okresný súd Piešťany povinný vyplatiť do 2 mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

3. Okresný súd Piešťany je povinný uhradiť právnemu zástupcovi sťažovateľov, advokátovi JUDr. T. K. trovy právneho zastúpenia v celkovej výške 323,52 EUR (úkony 2 x 127,17 EUR + 50,87 EUR /20 % DPH/ + režijný paušál 2 x 7,63 EUR + 3,05 EUR /20 % DPH/) za oboch sťažovateľov (50 % za jedného sťažovateľa x 2 počet sťažovateľov).“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Skúma pritom tak všeobecné, ako aj osobitné náležitosti návrhu

(sťažnosti) podľa ustanovenia § 49 až § 56 zákona o ústavnom súde vrátane okolností, ktoré by mohli byť dôvodom na jeho odmietnutie.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti, ktorou sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ide vtedy, keď namietaným postupom všeobecného súdu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom všeobecného súdu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých namietal, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (IV. ÚS 92/04, III. ÚS 168/05).

Podstatou námietok sťažovateľov sú tvrdenia o porušení ich práva na súdne konanie bez prieťahov nečinnosťou okresného súdu v konaní sp. zn. 9 C/39/2010.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu podstatou, účelom a cieľom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov je odstránenie stavu právnej neistoty. Jednou zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ústavy je to, že musí

smerovať proti aktuálnemu a trvajúcemu zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľa. Uvedený názor vychádza zo skutočnosti, že táto sťažnosť zohráva aj významnú preventívnu funkciu, a to ako účinný prostriedok na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo, aby sa v porušovaní týchto práv ďalej nepokračovalo (napr. IV. ÚS 104/03, IV. ÚS 73/05). Ústavný súd preto poskytuje ochranu tomuto základnému právu len vtedy, ak bola na ústavnom súde uplatnená v čase, keď namietané porušenie označeného práva ešte trvalo (napr. I. ÚS 22/01, I. ÚS 77/02, I. ÚS 116/02). Ak v čase, keď došla sťažnosť ústavnému súdu, už nedochádza k namietanému porušovaniu označeného práva, ústavný súd sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde) bez ohľadu na to, z akých dôvodov skončilo toto porušovanie (II. ÚS 139/02).

Zo samotnej sťažnosti a z jej príloh, najmä kópie uznesenia okresného súdu o zastavení konania a upovedomení predsedníčky okresného súdu o spôsobe vybavenia sťažnosti vyplýva, že v čase podania predmetnej ústavnej sťažnosti okresný súd vo veci už rozhodol uznesením o zastavení konania.

Sťažovatelia sa na ústavný súd obrátili so svojou sťažnosťou v čase, keď konanie o ich sťažnosti pred ústavným súdom nebolo spôsobilé naplniť účel ochrany, ktorý ústavný súd poskytuje vo vzťahu k základnému právu na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

Vo svojej sťažnosti sťažovatelia zvlášť namietajú skutočnosť, že okresný súd nerozhodol o trovách konania napriek tomu, že o nich mal rozhodnúť v uznesení, ktorým zastavil konanie, keďže boli už sťažovateľmi vyčíslené v podanom odpore voči platobnému rozkazu. Ústavný súd je toho názoru, že sťažovatelia mali možnosť domáhať sa účinnej ochrany svojho práva včasným uplatnením sťažnosti na prietahy v konaní predsedovi okresného súdu v období po postúpení veci okresnému súdu, a nie až podaním sťažnosti ústavnému súdu tesne pred nadobudnutím právoplatnosti rozhodnutia, ktorým je konanie zastavené.

Vychádzajúc z uvedeného skutkového stavu ústavný súd konštatuje, že aj keď napadnuté konanie vo veci sťažovateľov nebolo úplne bez prierahov, ich intenzita nedosiahla taký stupeň, že by došlo k porušeniu základného práva sťažovateľov zaručeného ústavou.

Ústavný súd nezistil pri predbežnom prerokovaní predloženej sťažnosti žiadne skutočnosti nasvedčujúce priamu súvislosť medzi rozhodnutím krajského súdu a sťažovateľmi označeným základným právom, a preto ich sťažnosť odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 2. októbra 2012